ΤΡΥΦΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ROBERT PICARD

ΤΟ ΠΟΥΛΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Ἡ Μαρία εἶνε μιὰ παιδοῦλα συμπαθητική, μόλις δώδεκα χρονῶν, μὲ φτωχικὰ φορέματα καὶ μὲ παπούτσια πολὺ μεγάλα γιὰ τὰ μικρὰ πόδια της, γιατὶ ὥς χθὲς ἀκόμα τὰ φοροῦσε ἡ μητέρα της.

Ἡ Μαρία δὲν ἔχει πρόσωπο δροσερό, μάγουλα τριανταφυλλένια, μάτια γελαστά, ὅπως ἡ ἄλλες συμμαθήτριές της. Ἡ ὄψι της εἶνε κατάχλωμη, ὁ λαμός της ἀδύνατος, τὰ μάτια της βαθουλωμένα. Κάθε πρωῒ ποὺ πηγαίνει στὸ σχολεῖο, τρέμει ἀπ' τὸ κρῦο καὶ τοῦ κάκου τυλίγεται γιὰ νὰ ζεσταθῆ μέσα στὸ παλιὸ σάλι της.

Ὡστόσο εἶχε γνωρίσει κι' αὐτὴ καλύτερες ἡμέρες, τότε ποὺ ἡ ἐπιχειρήσεις τοῦ πατέρα της πήγαιναν καλά. Ὕστερα ὅμως ἀπ' τὴν τελευταία μεγάλη ἀτυχία ποὺ τὸν ἔβρῆκε, ἀναγκάσθηκαν νὰ πουλήσουν τὸ σπίτι τους γιὰ νὰ ξεχρεωθοῦν καὶ νὰ νοικιάσουν δυὸ σκοτεινὰ δωμάτια μέσα στὸ βάθος μιᾶς αὐλῆς, ὅπου ποτὲ δὲν μπαίνει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

Ἡ Μαρία κάθε αὐγὴ ξεκινάει γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ τὸ βράδυ ποὺ γυρίζει, βοηθάει τὴ μητέρα της στὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ κ' ἔπειτα κάθεται γιὰ νὰ διαβάση τὸ μάθημά της. Στὸ ἴδιο τραπέζι μ' αὐτή, κάτω ἀπ' τὸ ἀδύνατο φῶς ἑνὸς λυχναριοῦ, ἡ μητέρα της καταγίνεται μὲ ἕνα ἐργόχειρο, ποὺ θὰ τὸ πουλήση, ὅπως πάντα, σὲ φθηνὴ τιμή.

Πιὸ πέρα, ὁ πατέρας της ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἀντιγραφὴ μουσικῶν κομματιῶν κι' ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἀφήνει κάτω τὴν πέννα του, σηκώνεται ἀπ' τὴ θέσι του καὶ περπατεῖ σιωπηλός, σκυθρωπός, στενοχορημένος. Ἡ σύζυγός του τὸν παρακολουθεῖ λυπημένη μὲ τὰ κουρασμένα βλέμματά της, γιατὶ μαντεύει καλὰ τὶς κρυφὲς σκέψεις του, κι' ἡ μικρή, βλέποντας τὶς θλιβερὲς φυσιογνωμίες τῶν γονέων της, ἀναστενάζει πικρά.

* * *

— Μητέρα, γιατὶ δὲν τραγουδᾶς ποτέ; ρώτησε ἄξαφνα μιὰ μέρα ἡ Μαρία τὴ μητέρα της, τὴν ὥρα ποὺ ἔκεινη τῆς διάβαζε τὸ μάθημά της.

— Νὰ τραγουδήσω; Καϋμένο παιδί! Τὰ τραγούδια εἶνε μονάχα γιὰ τοὺς εὐτυχισμένους....

— Ὄχι. Γιὰ νὰ μὴν εἶνε κανεὶς δυστυχισμένος πρέπει νὰ τραγουδάη. Ἔτσι μοῦ εἶπε ἡ συμμαθήτριά μου ποὺ μοιράζεται συχνὰ μαζύ μου τὸ μῆλο της. Ἡ μητέρα της τραγουδάει πάντα κι' ὁ πατέρας της σφυρίζει συχνά. Κ' εἶνε τόσο εὐτυχισμένοι, τόσο χαρούμενοι!.... Ἐγὼ δὲν ἄκουσα ποτὲ τὸν πατέρα μου νὰ σφυρίζη, κ' εἶμαι βέβαη πὼς γι' αὐτὸ εἶνε τόσο μελαγχολικός....

— Ἐγώ! Ἄ, ὄχι! Ἐγὼ δὲν ξέρω κανένα τραγοῦδι κι' ἄλλοστε αἰσθάνομαι πὼς θὰ ἤθελα καλύτερα νὰ κλάψω, παρὰ νὰ τραγουδήσω....

Ταραγμένη ἀπὸ τὴ συγκίνησι καὶ μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα, ἡ δυστυχισμένη μητέρα τὴν ἀγκάλιασε μὲ στοργή, μὴ μπορῶντας νὰ εἰπῆ οὔτε μιὰ λέξι.

Ἔξαφνα ἀκούστηκαν ἀτέξω τὰ βαρειὰ βήματα τοῦ πατέρα καὶ πρὶν ἡ πόρτα ἀνοίξη, ἡ μητέρα ξαναπῆρε τὸ ἐργόχειρό της κ' ἡ κόρη τὸ βιβλίο.

* * *

— Κοστίζει πολὺ ἀκριβά, κύριε, ἕνα μικρὸ πουλί; ρωτοῦσε ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βδομάδα ἡ Μαρία στὸ δρόμο ἕναν πωλητὴ πουλιῶν.

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπ' τὸ εἶδος τοῦ πουλιοῦ, μικρή μου. Ἔχω πουλιὰ γιὰ κάθε τιμή: τσίχλες, καρδερίνες, καναρίνια, παπαγάλους... Τί θέλεις ν' ἀγοράσης ἀπ' ὅλα αὐτά;

— Δὲν ξέρω, κύριε. Τὰ ὀνόματά τους μοῦ εἶνε ἄγνωστα καὶ τὸ χρῶμα του ἀδιάφορο. Ἐγὼ ἤθελα ἕνα πουλὶ ποὺ νὰ κελαϊδῆ....

— Πόσα χρήματα ἔχεις;

— Ἕνα τάλληρο.

— Ἕνα τάλληρο μόνο! Καὶ θέλεις μ' αὐτὸ ν' ἀγοράσης ἕνα πουλὶ ποὺ νὰ κελαϊδῆ;

— Μάλιστα, κύριε, αὐτὰ εἶνε ὅλα τὰ χρήματά μου. Εἴμαστε φτωχοὶ καὶ δὲν ἔχουμε περισσότερα. Αὐτὸ τὸ τάλληρο μοῦ τὸ εἶχε δώσει ἀπὸ καιρὸ ὁ νοιωνός μου, ἀλλὰ ἀφότου πέθανε ἐκεῖνος, κανένας ἄλλος δὲν μοῦ ξανάδωσε τίποτε. Ὤ, γιὰ δέτε, εἶνε κατακαίνουργο!

Καί, λέγοντας αὐτά, ἡ Μαρία ἄνοιξε τὴ τσοῦφτα της κι' ἄφησε νὰ φανῆ ἕνα γυαλιστερὸ νόμισμα.

— Μὰ ἀφοῦ εἴστε φτωχοί, γιατὶ θέλεις ν' ἀγοράσης πουλί; Δὲν ξέρεις ὅτι ἔχετε μεγαλείτερη ἀνάγκη ἀπὸ ροῦχα καὶ φαγητό; Ἔπειτα τὸ πουλὶ χρειάζεται καὶ κλουβί. Ἔχεις ἐσὺ κλουβί;

— Ὄχι, δὲν ἔχω.

— Ἔ, τότε πέρνα καμμιὰ ἄλλη μέρα, γιατὶ σήμερα δὲν ἔχω ἀπ' αὐτὸ ποὺ θέλεις....

— Ὤ, κύριε, σᾶς παρακαλῶ, ἄρχισε νὰ τὸν ἱκετεύη ἡ Μαρία, πουλῆστε μου ἕνα πουλάκι.... Στὸ σπίτι μας εἶνε ὅλοι λυπημένοι. Ἡ μητέρα μου δὲν γελάει ποτέ, ὁ πατέρας μου δὲν σφυρίζει. Μοῦ φαίνεται πὼς ἕνα πουλὶ θὰ μᾶς ἔφερνε μὲ τὸ φαιδρό του κελάδημα τὴν εὐθυμία, τὴ χαρά, τὴν εὐτυχία.... Ὤ πέτε μου πὼς δὲν θὰ μοῦ χαλάσετε τὸ χατῆρι, δὲν εἶνε ἔτσι; Πάρτε σήμερα αὐτὰ ποὺ ἔχω κι' ὅταν μεγαλώσω θὰ σᾶς φέρω καὶ τὰ ὑπόλοιπα....

Καί, λέγοντας αὐτά, ἡ Μαρία τοῦ ἔδωσε τὸ τάλληρό της μὲ μάτια δακρυσμένα καὶ βλέμμα ἱκετευτικό....

— Ὄχι, τῆς εἶπε ὁ ἔμπορος συγκινημένος, δὲν θὰ σοῦ πουλήσω, ἀλλὰ θὰ σοῦ χαρίσω ἕνα πουλὶ μαζὺ μὲ τὸ κλουβί του. Νά, θὰ σοῦ δώσω αὐτὸ τὸ καναρίνι. Δὲν εἶνε πολὺ ὡραῖο, ἀλλὰ κελαϊδεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα κι' αὐτὸ θὰ σ' εὐχαριστήση ξένα.

Καὶ ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, παίρνοντας ἕνα κλουβί, μέσα στὸ ὁποῖο βρισκόταν ἕνα μικρὸ κατακίτρινο καναρίνι, τὸ ἔδωσε στὰ χέρια τῆς Μαρίας.

— Ἄ, στάσου, τῆς εἶπε, τώρα πρέπει νὰ σοῦ δώσω καὶ τὴν τροφή του. Νά, πάρε λίγο καναβοῦρι κι' ὅταν τελειώση νὰ ξαναθῆς ἐδῶ νὰ πάρης κι' ἄλλο... Πήγαινε τώρα στὸ καλό, μικρή μου, καὶ πρόσεχε νὰ περιποιῆσαι καλὰ τὸ πουλάκι σου...

Ἡ Μαρία, τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά της, πῆρε στὸ ἕνα χέρι τὸ κλουβί, στὸ ἄλλο τὸ καναβοῦρι καὶ πέταξε σὰν πεταλοῦδα γιὰ τὸ σπίτι της.

Ἡ Μαρία ξανάρχισε τὸ διάβασμό της...

* * *

Ὁ πατέρας, ὅταν ἐμπῆκε ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ σπίτι, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὴν ἐκπλήξι του κι' ἄφησε μιὰ δυνατὴ ἀναφωνησι. Ἐκεῖ κοντά, πλάϊ στὸ παράθυρο, ἤταν ἕνα πουλὶ ποὺ κελαϊδοῦσε γλυκύτατα.

Ἡ Μαρία στεκόταν μπροστά του, ἐκστατικὴ καὶ ὀνειροπόλος, καὶ δὲν ἀντελήφθη τὴν πόρτα ποὺ ἀνοίχθηκε πίσω της.

— Ὤ, ναί, πατέρα! Κάποιος μοῦ τὸ χάρισε καὶ τὸ πῆρα. Αὐτὸ δὲν σὲ στενοχωρεῖ, δὲν εἶνε ἔτσι;

— Μὰ χρειάζεται κάθε μέρα τροφή, κόρη μου. Ἕνα στόμα παραπάνω... Δὲν τὸ συλλογίσθηκες;

— Ὤ, μὴν ἀνησυχῆς. Μοῦ δώσαν καὶ τὴν τροφή του μαζὺ κι' ἔτσι τὸ σπίτι μας δὲν θὰ ἐπιβαρυνθῆ καθόλου. Μὰ ἄκουσε, ἄκουσε, πατέρα..... Ἔχει μιὰ φωνὴ τόσο γλυκειὰ κ' ἔξ ἄλλου ὑπάρχει τώρα μέσα στὸ σπίτι μας ἕνα πλάσμα ποὺ ψάλει... Ὤ, θὰ ἰδῆς, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα δὲν θἄμαστε πειὰ λυπημένοι....

— Ἕνα πουλί, μικρή μου, πρέπει νὰ ξέρης ὅτι δὲν φέρνει μόνο του τὴν εὐτυχία. Ὡστόσο δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρησι. Ἀφοῦ σοῦ ἀρέσει, κράτησέ το... Δοκίμασες τόσες λίγες χαρὲς ὥς τώρα, φτωχό μου παιδί, ἀγαπημένο μου παιδί!...

Κι' ὁ δυστυχισμένος πατέρας τὴν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά του μὲ συγκίνησι καὶ φίλησε μὲ δάκρυα τὰ χλωμὰ μάγουλά της, ποὺ εἶχαν πάρει κάποια ξαφνικὴ λάμψη.

* * *

Τὸ καναρίνι τώρα κελαϊδεῖ ἀδιάκοπα ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ μαζὺ μ' αὐτὸ τραγουδάει κ' ἡ Μαρία.

Ἡ μικρὴ δὲν εἶνε πειὰ σκυθρωπή, ὅπως πρίν, ἀλλὰ ἔχει ἀλλάξει πάρα πολύ. Τὸ πρόσωπό της ξαναπῆρε τὸ ρόδινο χρῶμα, τὰ μάτια της ξαναβρῆκαν τὴν πρώτη τους λάμψη, τὸ παρουσιαστικό της τὴ δείχνει εὔθυμη καὶ χαρούμενη.

Λαβαίνει τώρα ταχτικὰ μέρος στὰ παιγνίδια τῶν συμμαθητριῶν της κι' ὅπου πάει κι' ὅπου σταθεῖ μιλάει ἀκατάπαυστα γιὰ τὸν καινούργιο της φίλο, τὸ ἀγαπημένο της καναρίνι.....

Ἀκόμη περισσότερο, οἱ γονεῖς της δὲν εἶνε πειὰ κατσουφιασμένοι σὰν πρῶτα, κι' ἐργάζονται μὲ μεγαλείτερο ζῆλο, κερδίζοντας πιὸ πολλὰ ἀπὸ πρίν.

Ἡ μικρὴ Μαρία εἶχε δίκηο, ὅταν ἔλεγε στὴ μητέρα της πὼς γιὰ νὰ μὴν εἶνε κανεὶς δυστυχισμένος, πρέπει νὰ τραγουδῆ.

Τὸ μικρὸ κατακίτρινο καναρίνι ἔδιωξε ἀπ' τὸ σπίτι τους τὴν κατήφεια καὶ τὰ δάκρυα κι' ἔφερε τὴ φαιδρότητα καὶ τὰ γέλια.

Εὐλογημένα ἂς εἶνε τὰ πουλιά, τὰ καλὰ πουλιὰ τοῦ Θεοῦ.....